

Yttrande

2019-12-20

Havs och vattenmyndigheten
Avdelningen för fiskförvaltning

Dnr 4022-2019

Havochvatten@havochvatten.se

Remiss gällande ändringar för fiskelicens och tillstånd inom fisket

Fiskekommunerna organiserar nio kommuner i Bohuslän, vilka tillsammans med Västra Götalandsregionen samverkar med berörda intressenter för att skapa en bärkraftig utveckling av fiske- och vattenbruksrelaterade verksamheter utmed hela Bohuskusten. Kommunerna yttrar sig här som ett gemensamt nätverk utifrån den kompetens som byggts upp sedan mitten av 1990-talet, då nätverket startade sitt samarbete.

Bakgrund

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) fick år 2017 ett uppdrag från regeringen om bevarandeåtgärder vad avser fiske i marina skyddade områden, vilket redovisades till Regeringskansliet den 30 maj 2018. I uppdraget ingick att se över och modernisera regelverket för det kustnära fisket.

Inom områdena tillstånd och övrigt redovisades olika förslag på hur regelverket kan moderniseras och flertalet av dem tas upp i denna remiss. Särskilt fokus i denna remiss ligger på en översyn av Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet, men även mindre justeringar i andra föreskrifter behöver göras.

Syfte med förslaget

Reglerna inom fisket behöver bli enkla och mer begripliga. Utöver granskningen av ovanstående föreskrifter ur ett klarspråksperspektiv har det ingått i översynen att granska reglerna ur ett regelförenklingsperspektiv.

Särskilt fokus har legat på att:

- Justera regelverket så att administrationen för fiskerinäringen och HaV minskar.
- Ta bort onödigt regelverk och förlegad text som framkommer i föreskriften.
- Införa förtydliganden och praxis för att underlätta förståelsen för regelverket, vilket leder till mer transparens.
- Försöka införa ett så enhetligt regelverk som möjligt för samtliga fiskare.

Utöver ovanstående innehåller remissen också förslag på justeringar av regelverket för räkfisket samt möjligheten för fiskelicensinnehavare med trålfartyg i Östersjön att ansöka om tillfälligt ristillstånd för att bedriva fiske efter havskräfta i Västerhavet.

Förslag till ändringar inom räkfisket

Fördelningsmodellen för nordhavsräka baseras på en kombination av den ransonsklass som tillståndshavaren tillhörde i det tidigare systemet före år 2017 och antalet aktiva månader per år under referens-perioden 2010-2014. Fördelningsmodellen gynnar generellt de mindre fartygen.

För att skydda och bevara verksamheten för de fiskelicensinnehavare med mindre fartyg fastställdes regler för hur tillfällig överlåtbarhet av fiskemöjligheter av nordhavsräka under året får ske. De som beviljades fisketillstånd för nordhavsräka delades in i två olika grupper; ransonsklass A-C respektive D-E. Generellt tillhör de mindre fartygen ransonsklass A-C. En licensinnehavare tillhör en och samma grupp under hela året och omfördelningar av fiskemöjligheter får endast ske inom gruppen. Om det skulle saknas begränsningar i hur överlåtelser får ske skulle detta troligtvis innebära att en viss andel av fartygen i ransonsklass A-C får nya ägare och tillståndshavare där en stor mängd kvantitet av nordhavsräka skulle överföras till fartyg inom ransonsklass D-E, d.v.s. från mindre fartyg till större.

Mot bakgrund av att kvoterna förväntas öka kan det blir svårt för mindre fiskefartyg att nyttja kvoterna inom sin ransonsklass. I undantagsfall bör därför begränsningen kring överlåtelserna kunna frångås vid behov. För att överlåtelser mellan grupperna ska vara möjliga under en begränsad period, bör detta därför motiveras av HaV i ett särskilt fattat beslut. Den begränsade perioden får inte sträcka sig längre än den aktuella perioden för fisketillståndet (kalenderår). Vid bedömning av kvotnyttjandet kommer det kontrolleras att ägare till fartygen i de två grupperna inte är desamma, då detta kan påverka kvotnyttjandet inom respektive grupp.

HaV kommer endast tillämpa ovanstående möjlighet om nyttjandet av kvoten är låg i en av grupperna medan det är högt i det andra och då det endast är en kortare period kvar av året. Beslut om detta kommer tidigast kunna fattas den 1 september årligen.

HaV föreslår därmed att bestämmelsen får ett nytt andra stycke som ger möjlighet för myndigheten att fatta beslut om att överlåtelser av nordhavsräka kan ske mellan räkfiskets olika grupper under en begränsad tid, om ovanstående krav är uppfyllda.

Fiskekommunernas, FK, synpunkter avseende regelförändring för räkfisket

Det är generellt sett ett bra förslag men samtidigt ett förslag som bör tillämpas restriktivt.

Det särskilda regelverket inom räkfisket har funnits i tre år och FK ser i nuläget inte behov till att förändra systemet radikalt.

Den föreslagna justeringen för räkfisket är en viktig regelförändring för att möjliggöra att den Svenska räkkvoten ska kunna fiskas upp. Det får inte finnas några administrativa hinder för detta. Att HaV kan göra justeringar från förste september i stället för som det är idag förste december är en väsentlig förbättring.

FK vill påpeka att det finns en risk med att förslaget kan leda till att kvoter indirekt flyttas mellan de bägge ransonklasserna A-C och D-E. Exempelvis skulle en fiskelicensinnehavare upprepade gånger kunna överlåta en del av sin kvot, på grund av lågt nyttjande till ett och samma fiskefartyg inom annan ransonklass. Ett sådant agerande stämmer inte med syftet för regeln. Havs- och vattenmyndighetens kontroll vid bedömning av kvotutnyttjande bör därför kompletteras med uppföljning som förebygger bulvanliknande agerande i syfte att minska risken för beteenden som leder till oönskade effekter.

Rätt tillämpat ska den föreslagna regeljusteringen bara behöva nyttjas vid höga kvottilldelningar om allt annat är oförändrat. Uppstår situationen att man årligen nyttjar föreslagna förändringen behöver regelverket för räkfisket justeras.

I detta sammanhang vill FK även lyfta problematiken kring kvotbåtar. Detta är en fråga som bör lösas. Förslag med konsekvensanalyser är något som FK ser fram emot att ta del av.

I övrigt har FK inga synpunkter till de föreslagna regelförändringarna.

För Fiskekommunerna

Anders G Högmark
Ordförande